

SVEUČILIŠTE U ZADRU

ODJEL ZA TURIZAM I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI

**UPUTE ZA IZRADU
SEMINARSKIH I DIPLOMSKIH RADOVA**

Zadar, 2023.

1. UPUTE ZA IZRADU SEMINARSKOG RADA	4
1.1. Izgled seminarskog rada.....	4
1.1.1. Izgled vanjske (omotne) stranice seminarskog rada.....	4
1.1.2. Izgled naslovne stranice seminarskog rada	5
1.2. Osnovne cjeline seminarskog rada	7
1.2.1 Sadržaj	7
1.2.2. Uvod	8
1.2.3. Razrada teme	8
1.2.4. Zaključak	8
1.2.5. Sažetak	8
1.2.6. Literatura	8
1.2.7. Popis tablica	8
1.2.8. Popis ilustracija	9
1.2.9. Prilozi	10
2. UPUTE ZA IZRADU DIPLOMSKOG RADA	11
2.1. Izgled diplomskog rada	11
2.1.1. Izgled vanjske (omotne) i naslovne stranice diplomskog rada te izjave o akademskoj čestitosti.....	12
2.2. Osnovne cjeline diplomskog rada	12
2.2.1. Sadržaj	12
2.2.2. Uvod	13
2.2.3. Razrada teme	13
2.2.4. Zaključak	14
2.2.5. Sažetak	14
2.2.6. Literatura	14
2.2.7. Popis tablica	14
2.2.8. Popis ilustracija	15
2.2.9. Prilozi	16
2.2.10. Životopis.....	16
2.3. Prijedlog strukture diplomskog rada prof.dr.sc. Aleksandra Halmija.....	18
3. CITIRANJE, PARAFRAZIRANJE I UPUĆIVANJE NA IZVORE.....	19
3.1. Harvardski sustav	19
3.2. Europski sustav (u podnožju stranice).....	19

PREDGOVOR

Upute za izradu seminarskog, završnog i diplomskog rada nastale su 2017. godine na osnovu *Uputa za izradu završnih i diplomskih radova* (2013.) koje su uredili: *prof. dr. sc. Aleksandar Halmi, doc. dr. sc. Božena Krce Miočić i dr. sc. Marijana Ražnjević Zdrilić*, nadopunjene dijelom sadržaja obvezne literature kolegija *Uvod u akademsko pisanje i jezična kultura* te *Pravilima o Diplomskom radu* Odjela za turizam i komunikacijske znanosti od 13. ožujka 2013. godine. *Upute za izradu seminarskog, završnoga i diplomskog rada* izrađene su kao vodič studentima/icama za pisanje završnih, diplomskih i seminarskih radova. Predstavljaju samo jednu od više mogućnosti kako se pišu navedeni studentski radovi. Budući da postoje različiti oblici pisanja istih, preporučujemo poštivanje ovih *Uputa* kako bi studentski radovi bili ujednačeni na razini Odjela za turizam i komunikacijske znanosti.

Osim uputa koje slijede, u izradi završnih i diplomskih radova studenti su dužni poštivati standardnojezične norme, osobito pravopisnu, leksičku i stilističku normu. Naime, valja obratiti pozornost na pisanje alternacija ije/je, razlikovanje glasova č i ć, pisanje velikoga i malog slova u nazivima ustanova, država, geografskih pojmova, znamenitosti i sl., nadalje u pisanju pravopisnih znakova, razgodaka itd. Također je potrebno obratiti pozornost na stilsko oblikovanje rečenica, izbjegavati česta ponavljanja, rečenice moraju biti jasne i terminološki potkrijepljene u skladu s područjem iz kojega se rad piše.

Uz sve navedene upute, najvažnije su one koje vam predlaže vaš mentor koji najbolje poznaje istraživanu problematiku.

1. UPUTE ZA IZRADU SEMINARSKOG RADA

1.1. Izgled seminarskog rada

- Seminarski rad treba biti napisan jednim od programa za obradu teksta na računalu (preporuča se MS Word).
- Format rada je A4 (210 x 297 mm).
- Rad treba pisati fontom Times New Roman, veličine 12 pt, uz prored 1,5.
- Rad treba pisati s obostranim poravnanjem („justify“).
- Naslovi veličine 14 pt pišu se velikim slovima, a podnaslovi veličine 12 pt rada pišu se malim slovima, podebljano („**bold**“), poravnati uz lijevi rub teksta.
- Stranice rada potrebno je numerirati arapskim brojkama u donjem desnom uglu stranice. Naslovnica, sadržaj i prilozi se ne numeriraju.
- Margine rada trebaju biti 2,5 cm sa svake strane.
- Svaka tablica, grafikon, slika ili crtež moraju biti numerirani i mora imati naslov i tumač kratica i znakova, ako je potrebno. Ukoliko je tablica, grafikon, slika ili crtež preuzet iz drugih izvora, potrebno je navesti izvor ispod istih. U suprotnom, može se navesti „Izvor: obrada autora“. Veličina fonta za pisanje izvora tablica, grafikona, slika i crteža ispod istih je 10 pt.
- U podjeli (rasporedu) poglavlja koristi se decimalni sustav. Jedna cjelina (npr. poglavlje) se može raščlaniti samo ako postoje najmanje dvije podcjeline (npr. potpoglavljja).
- Optimalan opseg rada je između 10 i 20 stranica teksta, odnosno prema dogovoru s predmetnim nastavnikom.
- Rad se piše u trećem licu jednine, u pasivu.

1.1.1. Izgled vanjske (omotne) stranice seminarskog rada

Na **vanjskoj (omotnoj) stranici** rada nalaze se sljedeći podaci:

- Ime Sveučilišta,
- Naziv Odjela,
- Naziv prijediplomskog studija,
- Ime i prezime studenta/ice,
- Naslov rada,
- Naznaka „Seminarski rad“,
- Mjesto, godina.

Izgled i razmještaj podataka na vanjskoj (omotnoj) stranici seminarskog rada vidjeti u Primjeru 1.

Primjer 1. Vanjska (omotna) stranica seminarskog rada

<p style="text-align:center">SVEUČILIŠTE U ZADRU</p> <p style="text-align:center">ODJEL ZA TURIZAM I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI</p> <p style="text-align:center">STUDIJ KULTURA I TURIZAM</p> <p style="text-align:center">(Times New Roman, 14 pt, centrirano)</p> <p style="text-align:center">Ime i prezime studenta/ice</p> <p style="text-align:center">(Times New Roman, 16 pt, bold, centrirano)</p> <p style="text-align:center">NASLOV RADA</p> <p style="text-align:center">(Times New Roman, 16 pt, bold, centrirano)</p> <p style="text-align:center">Seminarski rad</p> <p style="text-align:center">(Times New Roman, 16 pt, bold, centrirano)</p> <p style="text-align:center">Zadar, godina.</p> <p style="text-align:center">(Times New Roman, 14 pt, centrirano)</p>
--

1.1.2. Izgled naslovne stranice seminarskog rada

Naslovna stranica seminarskog rada mora sadržavati sljedeće podatke:

- Ime Sveučilišta,
- Naziv Odjela,
- Naziv Studija,
- Naslov rada,

- Naznaku „Seminarski rad“,
- Ime i prezime studenta/ice,
- Status studenta/ice,
- Naziv kolegija, godinu,
- Titulu, ime i prezime mentora/ice,
- Mjesto, godinu.

Način pisanja naslovne stranice seminarskog rada prikazan je u Primjeru 2.

Primjer 2. Naslovna stranica seminarskog rada

<p>SVEUČILIŠTE U ZADRU</p> <p>ODJEL ZA TURIZAM I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI</p> <p>STUDIJ KULTURA I TURIZAM</p> <p>(Times New Roman, 14 pt, centrirano)</p> <p>NASLOV RADA</p> <p>(Times New Roman, 16 pt, bold, centrirano)</p> <p>Seminarski rad</p> <p>(Times New Roman, 16 pt, bold, centrirano)</p> <p>Student/ica: Ime i prezime</p> <p>Status studenta/ice: Redoviti(a)/izvanredan(na)</p> <p>Kolegij, godina: Naziv kolegija, I./II./III. godina</p> <p>Mentor: Titula, Ime i prezime</p> <p>(Times New Roman, 14 pt, bold): Times New Roman, 12 pt)</p> <p>Zadar, godina.</p> <p>(Times New Roman, 14 pt, centrirano)</p>
--

1.2. Osnovne cjeline seminarskog rada

Seminarski rad treba sadržavati sljedeće cjeline:

- Sadržaj,
- Uvod,
- Razradu teme,
- Zaključak,
- Sažetak
- Literaturu,
- Popis tablica (ako ih ima),
- Popis ilustracija (ako ih ima),
- Priloge (ako ih ima).

1.2.1 Sadržaj

Sadržaj seminarskog rada predstavlja tematski pregled rada temeljem kojega se daje uvid u naslove poglavlja i potpoglavlja i stranice na kojima se nalaze. Početne stranice poglavlja trebaju biti upisane uz donji desni rub stranice. Naslov „SADRŽAJ“ piše se velikim tiskanim slovima, veličine 14 pt, podebljano („**bold**“) i poravnato uz lijevi rub teksta. Primjer izgleda stranice sadržaja i označavanja poglavlja prikazano je u Primjeru 3.

Primjer 3. Izgled stranice sadržaja i označavanje poglavlja

SADRŽAJ	
1. UVOD	1
2. GLAVNI NASLOV	2
2.1. Naslov.....	3
2.2. Naslov	4
2.2.1. Podnaslov.....	5
2.2.1. Podnaslov	10
3. GLAVNI NASLOV	15
3.1. Naslov	16
3.1.1. Podnaslov	18
3.1.2. Podnaslov	21
3.1.3. Podnaslov	24
3.2. Naslov	27
3.2.1. Podnaslov	28
3.2.2. Podnaslov	32
3.2.3. Podnaslov	34
4. ZAKLJUČAK	35
SAŽETAK	37
LITERATURA	38
POPIS TABLICA	39
POPIS ILUSTRACIJA	40
PRILOZI	

1.2.2. Uvod

U uvodu je potrebno opisati predmet i cilj rada, znanstvenu metodologiju, navesti strukturu rada te kratko opisati pojedina poglavlja. Naslov „UVOD“ piše se velikim slovima, podebljano (**„bold“**), veličine 14 pt i poravnato uz lijevi rub teksta.

1.2.3. Razrada teme

Glavni dio rada treba podijeliti u poglavlja i potpoglavlja koja čine logičku cjelinu. Naslovi poglavlja i potpoglavlja trebaju biti poravnati uz lijevi rub teksta i podebljani (**„bold“**). Naslovi poglavlja trebaju biti veličine 14 pt, a potpoglavlja 12 pt.

1.2.4. Zaključak

U zaključku seminarskog rada daje se osvrt na postavljene ciljeve, rezultate i spoznaje do kojih se u radu došlo. Zaključak se piše na posebnoj stranici. Naslov „ZAKLJUČAK“ piše se velikim slovima, podebljano (**„bold“**), veličine 14 pt i poravnato uz lijevi rub teksta.

1.2.5. Sažetak

Sažetak rada je potrebno napisati na hrvatskom jeziku. Naslov „SAŽETAK“ piše se velikim slovima, podebljano (**„bold“**), veličine 14 pt i poravnato uz lijevi rub teksta.

1.2.6. Literatura

Popis korištene literature treba biti naveden abecednim redom prema prezimenu autora, a ako ne postoji autor ili urednik, prema prvoj riječi naslova. Popis literature treba razvrstati u skupine: npr. knjige; znanstveni članci, internetske stranice te ostalo (enciklopedije i leksikoni, zakoni itd.) odnosno po dogovoru s mentorom/icom. Bibliografski izvori znanstvenog i stručnog karaktera objavljeni i na internetu razvrstavaju se prema vrsti bibliografskog izvora (časopisi, knjige itd.)

1.2.7. Popis tablica

Popis tablica sadrži redni broj i naziv svih tablica navedenih prema redoslijedu pojavljivanja (broju stranice) u radu. Naslov „POPIS TABLICA“ piše se velikim slovima, podebljano (**„bold“**), veličine 14 pt. i poravnato uz lijevi rub teksta. Naslov tablice u radu označava se arapskim brojem (npr. Tablica 1, Tablica 2. itd.), font 12, lijevo poravnato. Izgled stranice u

tekstu koja sadrži tablicu prikazana je u Primjeru 4. Izgled stranice s popisom tablica prikazan je u Primjeru 5.

Primjer 4. Korištenje tablice u radu

Tablica 1. Način organiziranja putovanja

Način organiziranja putovanja	Odgovori
Samostalno	35,1 %
S prijateljima	53,9 %
S partnerom	15,9 %
Obiteljski	20,2 %
Organizira škola, sveučilište ili neka druga obrazovna institucija	31,7 %
Organizira sportska organizacija ili udruga	4,8 %
Organizira netko drugi	8,7 %

Izvor: KLARIN, T., GUSIĆ, A.: **Kultura putovanja mladih u Hrvatskoj i omladinski turizam**, Liburna, Zadar, Vol. 2, 2013., 1, p. 64.

Primjer 5. Izgled stranice s popisom tablica

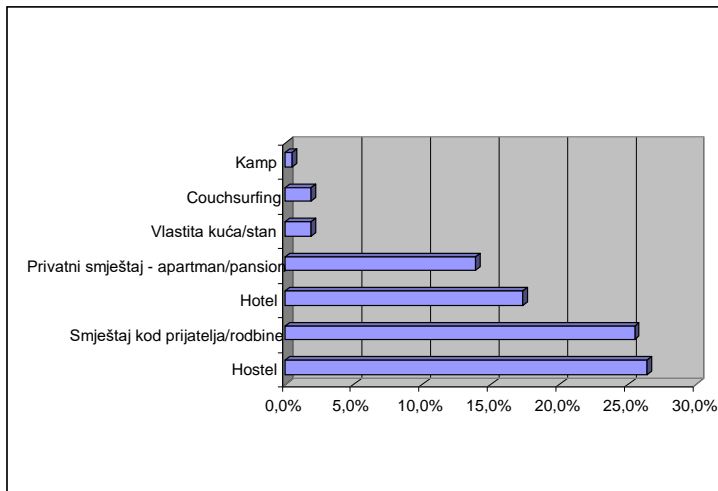
POPIS TABLICA	
Tablica	Stranica
1. Naslov tablice	5
2. Naslov tablice	8
3. Naslov tablice	12
4. Naslov tablice	26
5. Naslov tablice	38

1.2.8. Popis ilustracija

Ilustracije obuhvaćaju grafikone, crteže i slike. Ukoliko se u radu pojavi više od jedne vrste ilustracija, potrebno ih je prikazati odvojeno. Naslov „POPIS ILUSTRACIJA“ piše se velikim slovima, podebljano („**bold**“), veličine 14 pt i poravnato uz lijevi rub teksta. Naslov ilustracije u radu označava se arapskim brojem (npr. Grafikon 1, Grafikon 2. itd.), font 12, lijevo poravnato. Izgled stranice u radu koja sadrži grafikon prikazana je u primjeru 6. Izgled stranice s popisom ilustracija prikazan je u Primjeru 7.

Primjer 6. Korištenje grafikona u radu

Grafikon 1. Korištenje smještajnog kapaciteta na putovanju

Izvor: KLARIN, T., GUSIĆ, A.: **Kultura putovanja mladih u Hrvatskoj i omladinski turizam**, Liburna, Zadar, Vol. 2, 2013., 1, p. 65

Primjer 7. Izgled stranice s popisom ilustracija

POPIS ILUSTRACIJA	
Popis grafikona	
Grafikon	Stranica
1. Naslov grafikona	15
Popis slika	
Slika	Stranica
1. Naslov slike	36

1.2.9. Prilozi

U priloge ubrajamo: slike, korištene instrumente istraživanja, izvratke iz novina, časopisa i sl. a koji su važni za predmet istraživanja.

2. UPUTE ZA IZRADU DIPLOMSKOG RADA

Temeljem *Pravila o Diplomskom radu* koje je Stručno vijeće Odjela za turizam i komunikacijske znanosti donijelo 13. ožujka 2013. godine „Diplomski rad je samostalan i kvalitetan pismeni rad studenta koji pod vodstvom mentora obrađuje rezultate istraživanja u cilju unaprjeđenja, razvoja i afirmacije struke i rješavanju praktičkih problema iz područja diplomskih studija koje izvodi Odjel za turizam i komunikacijske znanosti“¹ Tijek istraživanja detaljno je definiran izvedbenim planom kolegija *Metodologija znanstvenoistraživačkog rada*. Svako istraživanje može imati svoje specifičnosti, ali u načelu se sastoji od uočavanja istraživačkog problema, postavljanja hipoteze ili istraživačkih pitanja, razrade metodologije istraživanja, prikupljanja i obrade podataka te rasprave i zaključka. U poglavlju 3.3. predložen je prijedlog strukture diplomskog rada prof. dr. sc. Aleksandra Halmija.

2.1. Izgled diplomskog rada

- Diplomski rad treba biti napisan jednim od programa za obradu teksta na računalu (preporuča se MS Word).
- Format rada je A4 (210 x 297 mm).
- Rad treba pisati fontom Times New Roman, veličine 12 pt, uz prored 1,5.
- Tekst treba pisati s obostranim poravnanjem („justify“).
- Naslovi veličine 14 pt i podnaslovi veličine 13 pt rada pišu se velikim slovima, podebljano („**bold**“), poravnati uz lijevi rub teksta.
- Stranice rada potrebno je numerirati arapskim brojkama u donjem desnom uglu stranice. Naslovnica, sadržaj, prilozi i životopis se ne numeriraju.
- Margine rada trebaju biti 2,5 cm sa svake strane.
- Svaka tablica, grafikon, slika ili crtež mora biti numeriran i mora imati naslov i tumač kratica i znakova, ako je potrebno. Ukoliko je tablica, grafikon, slika ili crtež preuzet iz drugih izvora, potrebno je navesti izvor ispod istih. U suprotnom, može se navesti „Izvor: obrada autora“. Veličina fonta za pisanje izvora tablica, grafikona, slika i crteža ispod istih je 10 pt.

¹ **Pravila o Diplomskom radu**, Odjel za turizam i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, 2013., čl. 5, p. 2.

- U podjeli (rasporedu) poglavlja koristi se decimalni sustav. Jedna cjelina (npr. poglavlje) može se raščlaniti samo ako postoje najmanje dvije podcjeline (npr. potpoglavlja).
- Optimalnog opsega rada, bez njegove opreme (sažetak, literatura i prilog), iznosi između 60 i 80 stranica.
- Diplomski rad mora biti lektoriran.
- Rad se piše u trećem licu jednine, u pasivu.

2.1.1. Izgled vanjske (omotne) i naslovne stranice diplomskog rada te izjave o akademskoj čestitosti

Obrazac možete preuzeti ovdje:

[objedinjeni_obrazac_digitalni_primjerak_bez_komentora_20240201.docx \(live.com\)](#)

Upute za ispunjavanje obrasca i umetanje rada se nalaze na mrežnoj stranici Sveučilišne knjižnice <https://sveucilisnknjiznica.unizd.hr/digitalni-repozitorij-sveucilista-u-zadru/upute-i-obrasci-za-studente>

2.2. Osnovne cjeline diplomskog rada

Diplomski rad (osim vanjske i naslovne stranice) treba sadržavati:

- Sadržaj,
- Uvod,
- Predmet, cilj, svrhu istraživanja, hipoteze i znanstvene metode,
- Razradu teme,
- Zaključak,
- Sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku.
- Literaturu,
- Popis tablica (ako ih ima),
- Popis ilustracija (ako ih ima),
- Priloge (ako ih ima),
- Životopis kandidata.

2.2.1. Sadržaj

Sadržaj diplomskog rada predstavlja tematski pregled rada temeljem kojega se daje uvid u naslove poglavlja i potpoglavlja i stranice na kojima se nalaze. Naslov „SADRŽAJ“ piše se

velikim slovima, veličine 14 pt, podebljano („**bold**“) i poravnato uz lijevi rub teksta. Primjer izgleda stranice sadržaja i označavanja poglavlja prikazano je u Primjeru 17.

Primjer 17. Izgled stranice sadržaja i označavanja poglavlja

SADRŽAJ	
1. UVOD.....	1
2. GLAVNI NASLOV	2
2.1. Naslov.....	8
2.2. Naslov	12
2.2.1. Podnaslov.....	15
2.2.1. Podnaslov	21
3. GLAVNI NASLOV	25
3.1. Naslov	28
3.1.1. Podnaslov	35
3.1.2. Podnaslov	37
3.1.3. Podnaslov	44
3.2. Naslov	48
3.2.1. Podnaslov	54
3.2.2. Podnaslov	61
3.2.3. Podnaslov	71
4. ZAKLJUČAK	73
SAŽETAK.....	75
SUMMARY.....	76
LITERATURA	77
POPIS TABLICA	78
POPIS ILUSTRACIJA.....	79
PRILOZI	

2.2.2. Uvod

Uvodni dio treba sadržavati: predmet i problem istraživanja, ciljeve i svrhu istraživanja, hipoteze ili istraživačko pitanje/a i znanstvene metode korištene pri izradi rada, strukturu rada, te kratki opis pojedinih poglavlja. Kada je student/ica prepoznao temeljni istraživački problem i definirao predmet i cilj rada, izvodi istraživačku hipotezu/e ili postavlja istraživačko pitanje/a. U potpoglavlju metodologija, navodi i pojašnjava znanstvene metode kojim će se služiti prilikom testiranja hipoteze/a ili istraživačkog/ih pitanja u svrhu njihovog potvrđivanja ili odbacivanja. Raščlambu navedenih cjelina student/ica u konačnici dogovara sa mentorom/icom. Naslov „UVOD“ piše se velikim slovima, podebljano („**bold**“), veličine 14 pt i poravnato uz lijevi rub teksta.

2.2.3. Razrada teme

Razrada teme predstavlja glavni i najopsežniji dio rada. Svako istraživanje može imati svoje specifičnosti, ali u načelu se sastoji od pregleda literature u kojem se daje pregled dosadašnjih znanstvenih spoznaja uže ili šire vezanih na istraživanu problematiku; rezultata primarnog istraživanja u kojem se prikazuju rezultati i tumačenje istraživanja, te raspravu o

istraživanom problemu. Kao što je prikazano u strukturi sadržaja diplomskog rada, glavni dio rada treba podijeliti u poglavlja i potpoglavlja koji čine određenu logičku cjelinu. Naslovi poglavlja i potpoglavlja trebaju biti poravnati uz lijevi rub teksta i podebljani („**bold**“). Naslovi poglavlja trebaju biti veličine 14 pt, a potpoglavlja 12 pt.

2.2.4. Zaključak

U **zaključku** diplomskoga rada daje se osvrt na postavljene ciljeve, hipoteze ili istraživačka pitanja, rezultate i spoznaje do kojih se u radu došlo. Zaključak se piše na zasebnoj stranici. Naslov „ZAKLJUČAK“ piše se velikim slovima, podebljano („**bold**“), veličine 14 pt i poravnato uz lijevi rub teksta.

2.2.5. Sažetak

Sažetak rada potrebno je napisati na hrvatskom i engleskom jeziku. Naslov „SAŽETAK“, na hrvatskom jeziku, i na stranom jeziku (npr. „SUMMARY“), pišu se velikim slovima, podebljano („**bold**“), veličine 14 pt i poravnato uz lijevi rub teksta. Na kraju sažetka na hrvatskom jeziku navode se ključne riječi. Ispod naslova sažetka na engleskom jeziku stavlja se naslov diplomskog rada na engleskom jeziku kao podnaslov. Na kraju sažetka na engleskom jeziku navode se ključne riječi na engleskom jeziku. Ako je tematika rada vezana za strani jezik koji se izučava na Odjelu, može se dodati i sažetak na tom jeziku.

2.2.6. Literatura

Popis korištene literature treba biti naveden abecednim redom prema prezimenu autora, a ako ne postoji autor ili urednik, prema prvoj riječi naslova. Popis literature treba razvrstati u skupine: npr. knjige; znanstveni članci, internetske stranice te ostalo (enciklopedije i leksikoni, zakoni itd.) odnosno po dogovoru s mentorom/icom. Bibliografski izvori znanstvenog i stručnog karaktera objavljeni i na internetu razvrstavaju se prema vrsti bibliografskog izvora (časopisi, knjige itd.)

2.2.7. Popis tablica

Popis tablica sadrži redni broj i naziv svih tablica navedenih prema redoslijedu pojavljivanja (broju stranice) u radu. Naslov „POPIS TABLICA“ piše se velikim slovima, podebljano („**bold**“), veličine 14 pt i poravnato uz lijevi rub teksta. Naslov tablice u radu označava se arapskim brojem (npr. Tablica 1, Tablica 2. itd.), font 12, lijevo poravnato. Korištenje

tabličnog prikaza u tekstu prikazan je u Primjeru 18. Izgled stranice s popisom tablica prikazan je u Primjeru 19.

Primjer 18. Korištenje tablice u radu

Tablica 1. Način organiziranja putovanja

Način organiziranja putovanja	Odgovori
Samostalno	35,1 %
S prijateljima	53,9 %
S partnerom	15,9 %
Obiteljski	20,2 %
Organizira škola, sveučilište ili neka druga obrazovna institucija	31,7 %
Organizira sportska organizacija ili udruga	4,8 %
Organizira netko drugi	8,7 %

Izvor: KLARIN, T., GUSIĆ, A.: **Kultura putovanja mladih u Hrvatskoj i omladinski turizam**, Liburna, Zadar, Vol. 2, 2013., 1, p. 64.

Primjer 19. Izgled stranice s popisom tablica

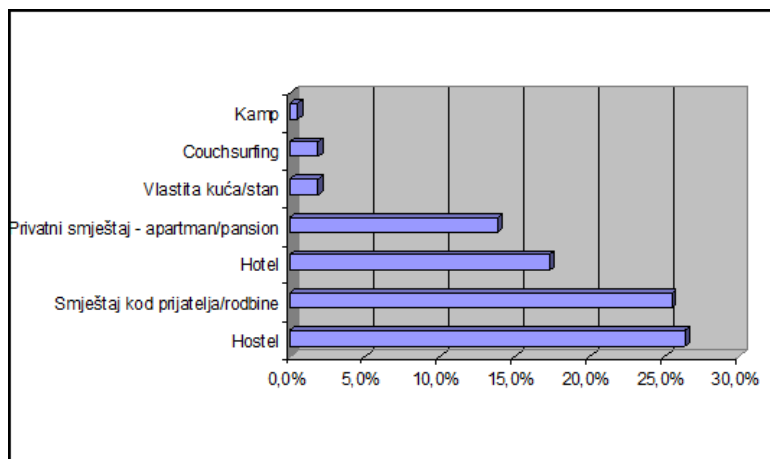
POPIS TABLICA	
Tablica	Stranica
1. Naslov tablice	5
2. Naslov tablice	8
3. Naslov tablice	12
4. Naslov tablice	26
5. Naslov tablice	38

2.2.8. Popis ilustracija

Ilustracije obuhvaćaju grafikone, crteže i slike. Ukoliko se u radu pojavi više od jedne vrste ilustracija, potrebno ih je prikazati odvojeno. Naslov „POPIS ILUSTRACIJA“ piše se velikim slovima, podebljano („**bold**“), veličine 14 pt i poravnato uz lijevi rub teksta. Naslov grafikona u radu označava se arapskim brojem (npr. Tablica 1, Tablica 2. itd.), font 12, lijevo poravnato. Primjer korištenja grafikona u radu prikazan je u Primjeru 20. Izgled stranice s popisom ilustracija prikazan je u Primjeru 21.

Primjer 20. Korištenje grafikona u radu

Grafikon 1. Korištenje smještajnog kapaciteta na putovanju

Izvor: KLARIN, T., GUSIĆ, A.: **Kultura putovanja mladih u Hrvatskoj i omladinski turizam**, Liburna, Zadar, Vol. 2, 2013., 1, p. 65.

Primjer 21. Izgled stranice s popisom ilustracija

POPIS ILUSTRACIJA	
Popis grafikona	
Grafikon	Stranica
1. Naslov grafikona	15
Popis slika	
Slika	Stranica
1. Naslov slike	36

2.2.9. Prilozi

U priloge ubrajamo moguće: slike, korištene instrumente istraživanja, izvatke iz novina, časopisa i ostalih tiskovina važnih za predmet istraživanja, a koji nisu sastavni dio rada.

2.2.10. Životopis

Postoji nekoliko načina pisanja životopisa, no svaki od njih mora sadržavati nekoliko osnovnih podataka: ime i prezime, datum i mjesto rođenja, kontakt; obrazovanje, radno iskustvo (ukoliko ga ima) te osobne vještine i kompetencije, npr. znanje stranih jezika, rad na računalu, slobodne aktivnosti itd. Naslov „ŽIVOTOPIS“ piše se velikim slovima, podebljano

(„**bold**“), veličine 14 pt i poravnato uz lijevi rub teksta. Preporuča se koristiti Europass: Životopis, <https://europass.cedefop.europa.eu/hr/documents/curriculum-vitae>

2.3. Prijedlog strukture diplomskog rada prof.dr.sc. Aleksandra Halmija

SVEUČILIŠTE U ZADRU
Odjel za turizam i
komunikacijske znanosti
Prof. dr. sc. Aleksandar Halmi

OBRAZAC ZA PISANJE DIPLOMSKIH RADOVA

- 1. Uvod**
- 2. Problem istraživanja**
- 3. Predmet istraživanja i pojmovna analiza**
- 4. Ciljevi istraživanja**
 - a) Opći cilj*
 - b) Posebni ciljevi*
- 5. Hipoteze istraživanja i istraživačka pitanja**
 - a) Glavna hipoteza (Glavno pitanje)*
 - b) Subhipoteze (Podpitanja)*
- 6. Metodologija istraživanja**
 - a) Nacrt istraživanja*
 - b) Izbor i veličina uzorka*
 - c) Identifikacija i operacionalizacija varijabli (atributa)*
 - d) Metode prikupljanja podataka*
 - e) Analitički postupci i statističke metode*
- 7. Rezultati istraživanja**
 - a) Opis i strukturiranje rezultata (tablice, grafikoni, testovi)*
 - b) Komentar rezultata*
- 8. Rasprava**
- 9. Prijedlozi i zaključak**
- 10. Sažetak**
- 11. Bibliografija**
- 12. Prilozi**

3. CITIRANJE, PARAFRAZIRANJE I UPUĆIVANJE NA IZVORE

Postoji nekoliko sustava citiranja, parafraziranja i upućivanja na izvore. Preporučamo dva načina: **Harvardski sustav i Europski sustav (u podnožju stranice)**. Važno je da student/studentica u dogovoru s mentorom/icom odabere jedan od navedenih sustava citiranja i da pri tome bude dosljedan/dosljedna.

3.1. Harvardski sustav

Detaljne upute za ovaj sustav citiranja možete pronaći na stranici:

JANOVIĆ, T.: **Citiranje, parafraziranje i upućivanje na izvore u akademskim tekstovima,**

http://www.hrstud.unizg.hr/images/50014310/Citiranje_parafraziranje_i_upucivanje_na_izvor_e_skripta.pdf

3.2. Europski sustav (u podnožju stranice)

U ovom sustavu upute na izvor kronološki se označavaju arapskim brojevima ispod teksta u podnožju stranice. Na kraju rečenice koja sadrži tuđe podatke, spoznaje, ideje i sl. (citat, parafraza) piše se arapski broj, koji se zatim ponovi na podnožju iste stranice ispod crte koja se stavlja ispod teksta, a iza njega svi bitni elementi bibliografske jedinice.²

U pisanju seminarskih, završnih i diplomskih radova treba paziti da je jasno odvojen tekst autora (također i ilustracija, grafikoni i sl.) od tuđeg teksta (grafikona, ilustracije i sl.) Najčešći način korištenja tuđeg teksta je citiranje: „ (...) od riječi do riječi pismeno ili usmeno navođenje tuđih dijelova teksta ili riječi koje se izvorno mogu provjeriti“³ parafraziranje, odnosno: “kada se duži tekst „prepriča“ vlastitim riječima i kada se tuđe ideje i podaci interpretiraju na vlastiti način te neizravno navođenje, kada je “(...) prepričan citat preuzet iz „druge ruke“, pa se u tom slučaju moraju navesti svi elementi o originalnom djelu, tj. prvom djelu, a nakon toga „prema x“ i „y“, tj. sve elemente o autoru i djelu iz kojega je citat neizravno preuzet.“⁴

U slučaju postojavnja više od tri autora piše se prvi autor i kratica „et al.“ ili „i dr.“ U pisanju puta na izvor (bilješki) u prvom spominjanju potrebno je navesti potpune bibliografske

² Ibid.

³ ZELENKA, R.: op. cit., p. 481.

⁴ Ibid.

podatke i broj stranica/e. Za svako sljedeće pisanje uputa na izvor (bilješki) uz navođenje imena i prezimena autora, treba navesti oznaku „Op. cit“ ili „Navedeno djelo“ s brojem stranice/a na koju/e autor upućuje (koju/e je parafrazirao, citirao...) Oznaka „Isto“ ili „Ibid“ koristi se kada je uputa na izvor (bilješka) istovjetna prethodnoj. Oznaci „Isto“ ili „Ibid“ može se dodati i stranica (npr. *ibid*,16) u slučaju kada se ponavlja prethodni izvor, ali s druge stranice. Oznaka „p“ ili „str.“ koristi se za označavanje stranice, a „pp“ za raspon stranica. I latinske i hrvatske oznake su valjane, potrebno je samo dosljedno primjenjivati izabrane oznake.

Prijedlog pisanja bibliografskih jedinica (europski sustav)⁵

1. Knjiga

PREZIME, INICIJAL(I) IMENA.: **Naslov djela**, Izdavač, Mjesto, godina.

VIDAKOVIĆ, J.: **Državni arhiv u Zadru 1624.-1970.(prikupljanje i zaštita arhivalija)**, Hrvatsko komunikološko društvo i Nonacom d.o.o., Zadar, 2002.

2. Rad u časopisu

PREZIME, INICIJAL(I) IMENA.: **Naslov rada**, Naslov časopisa, Mjesto izdavanja, Volumen, godina., broj časopisa, stranice rada u časopisu.

KRPAN, T.: **Germanizmi u Narodnom listu u prvom desetljeću 20. stoljeća**, Liburna, Zagreb, Vol. 2, 2013., 1, pp. 9-37.

3. Rad u zborniku

PREZIME, INICIJAL(I) IMENA.: **Naslov rada**, Naslov zbornika, Zbornik radova, Mjesto izdavanja, godina., stranice rada u zborniku.

HALMI, A.: **Bibliometrijska i kvalitativna analiza i evaluacija sadržaja znanstvenog rada i medija**, Kraljski Dalmatin 200 godina zadarskog i hrvatskog novinarstva u europskom kontekstu, Zbornik radova, Zadar, 2007., pp. 355-375.

4. Enciklopedija i leksikoni

PREZIME, INICIJAL(I) IMENA (ako je/su poznata): Natuknica **naziv natuknice**, Naslov djela, Izdavač, Mjesto izdavanja, godina., stranica.

KLAIĆ, B.: Natuknica **tehnologija**, Rječnik stranih riječi, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 1990., p. 1333.

5. Propisi

⁵Prilagođeno i dopunjeno prema: ZELENKA, R.: op. cit., p. 487-495.

Naziv propisa, „Naslov službenog glasila“ , Godina., broj glasila, datum objave propisa.

Zakon o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti, „Narodne novine“, 1996., br. 59, 17.07.1996.

6. Rad u elektroničkom časopisu

PREZIME, INICIJAL(I) IMENA.: **Naslov rada**, Naslov časopisa, Volumen, Godina izdavanja, broj časopisa, stranice rada u časopisu. Potpuna URL adresa (datum pristupa).

KATIĆ, M.: **O „fenomenu“ zadarskog ženskog slikarstva u vrijeme druge austrijske uprave**, Metodički obzori, Vol. 9, 2014., 19, pp. 105-114, http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=184685 (01.09.2014.).

7. Institucionalne publikacije

Naslov (dokumenta, izvještaja ...), Izdavač, Mjesto izdavanja, godina.

Statistički ljetopis Republike Hrvatske, Državni Zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, 2013.

8. Novinski članak

PREZIME, INICIJAL(I) IMENA (ako je/su poznata): **Naslov članka**, „Naslov novine“, broj pojedinačnog izdanja novine, datum pojedinačnog izdanja novine, stranica.

ANIĆ, A.: **Zašto studenti studiraju**, „Student“, br. 3, 09.09.2012, p. 5.

9. Novinski članak na internetu

PREZIME, INICIJAL(I) IMENA (ako je/su poznata): **Naslov članka**, „Naslov novine“, potpuna URL adresa (datum pristupa).

S.S.: **Kralj Lear' s vrha Srđa oborio s nogu**, „Slobodna Dalmacija“, <http://www.slobodnadalmacija.hr/Scena/Kultura/tabid/81/articleType/ArticleView/articleId/255596/Kralj-Lear-s-vrha-Sra-oborio-s-nogu.aspx>, (31.08.2014.)

10. Tekst s interneta

PREZIME, INICIJAL(I) IMENA (ako je/su poznata/i): **Naslov teksta** (ako je poznat), Naslov izvora, potpuna URL adresa (datum pristupa).

Objavljena knjiga "Zadarska riva kao prostor urbanosti", Sveučilište u Zadru, <http://www.unizd.hr/Novosti/View/tabid/3828/articleType/ArticleView/articleId/5376/Objavljena-knjiga-Zadarska-riva-kao-prostor-urbanosti.aspx> (7.10.2014.)

11. e-mail

PREZIME, INICIJAL(I) IMENA.: **Naslov poruke (predmet)**, Privatna poruka (datum pristupa)

ANIĆ, A.: **Informacija**, Privatna poruka (31.08.2014.)

12. Usmeni izvori (intervju, predavanje)

PREZIME, INICIJAL AUTORA intervjuirane osobe.: Osobni intervju. Datum intervjuja.

ANIĆ, A.: Osobni intervju (31.08.2014.).

PREZIME, INICIJAL AUTORA.: **Naslov predavanja**, Naslov kolegija ili skupa unutar kojeg je održano predavanje, Naziv ustanove, Mjesto, datum održanog predavanja. (Predavanje)

KALAJŽIĆ, V.: **Ishodišta komunikacijskih znanosti (temeljni pojmovi)**, Uvod u komunikacijske znanosti, Sveučilište u Zadru, Zadar, 7.10.2013. (Predavanje)